

ВСТУП

Сучасні умови господарювання вимагають зростання ролі ефективного управління фінансовою та економічною діяльністю підприємства. Така ситуація зумовлена тим, що фінансово-економічна діяльність формує фінансове забезпечення операційної та інвестиційної діяльності підприємства, впровадження інновацій, підвищення конкурентоспроможності продукції та забезпечення стійкого розвитку підприємства.

Фінансово-економічна діяльність підприємства здійснюється з урахуванням умов зовнішнього середовища, якому притаманне зростання рівня динамічності і невизначеності, що викликані трансформаційними, інтеграційними та глобалістичними процесами. Можна стверджувати, що зростання рівня невизначеності насамперед пов'язане з посиленням конкуренції на певних товарних ринках, скороченням тривалості життєвого циклу продукції, інфляційними процесами, відсутністю розвиненого сектору доступного банківського кредитування, зниженням ділової активності фондового ринку та реструктуризацією власності стратегічно-важливих галузей національної економіки тощо.

Теоретичні засади фінансово-економічної безпеки вивчали такі вчені, як О.А. Грунін, Р.А. Кириченко, Н.І. Лохомова, В.І. Мунтіян, О.Ф. Новикова, Г.А. Пастернак-Таранушенко, А.Г. Шаваєв, Л.Г. Шемаєва. На практичному рівні проблема управління фінансово-економічною безпекою підприємства, методи та алгоритми і її забезпечення були якнайповніше розкриті у роботах таких вчених, як І.А. Бланк, А.В. Козаченко, С.В. Кавун та В.С. Пономаренко. Але, тим не менше, економісти й досі не дійшли згоди щодо найточнішого та найповнішого формулювання поняття фінансово-економічної безпеки підприємства. Незважаючи на важливість наукових досліджень, у них не знайшли відображення деякі теоретичні та методичні питання, пов'язані зі стратегією забезпечення фінансово-економічної безпеки, проблеми комплексного аналізу системи економічної безпеки, а також проблеми практичної реалізації заходів щодо захисту підприємства від зовнішніх і внутрішніх загроз.

Мета вивчення дисципліни полягає у засвоєнні суті захисту складових організації, методики і техніки гарантування безпеки на підприємствах різних форм власності, різних видів діяльності, умінні виявити порушення дисципліни, аналізувати і встановлювати причини їх виникнення та шляхи подолання.

Завдання дисципліни: засвоєння способів виявлення загроз безпеці підприємства, способи ліквідації наслідків від збитків, засвоєння вимог для проведення заходів гарантування безпеки на підприємствах, в установах та організаціях.

Матеріал кожного розділу містить необхідні теоретичні відомості, крім того, у посібнику передбачено закріплення отриманих знань і перевірка успішності опанування матеріалу з кожної теми за допомогою засобів самоконтролю. Посібник призначений для студентів економічних спеціальностей. Це визначило його структуру.